

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

19 maart 2004

VERZOEKSCHRIFT

– over het Begeleid Individueel Studeren –

VERSLAG

**namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer Karlos Callens en mevrouw Brigitte Grouwels**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Gilbert Vanleenhove.

Vaste leden :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Veerle Heeren, de heren
Luc Martens, Gilbert Vanleenhove ;

de heren Karlos Callens, Julien Demeulenaere, Gilbert Van
Baelen, mevrouw Erna Van Wauwe ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Joris Van
Hauthem ;

mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer André
Van Nieuwkerke ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Dirk De Cock.

Plaatsvervangers :

mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, mevrouw Brigitte
Grouwels, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Ingrid
van Kessel ;

de heren Frans De Cock, André Denys, Cis Schepens, Bob
Verstraete ;

mevrouw Marijke Dillen, mevrouw Marleen Van den
Eynde, de heer Roland Van Goethem ;

de heren Lucien Suykens, Robert Voorhamme ;

N. ;

de heer Kris Van Dijck.

1. Procedure

Op 4 juni 2003 diende de heer Eric Van As bij de voorzitter van het Vlaams Parlement een verzoekschrift in over het Begeleid Individueel Studeren (Verzoekschrift nr. 71 (2002-2003)).

Het verzoekschrift werd voor verdere behandeling doorverwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid behandelde het verzoekschrift op 17 juni 2003 en 16 maart 2004. Het verzoekschrift werd vooraf aan de commissieleden bezorgd.

Alvorens een conclusie te nemen, vroeg de Commissie conform artikel 3 van het verzoekschriften-decreet bijkomende uitleg over de aangehaalde problematiek aan de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming (bijlage).

2. De inhoud van het verzoekschrift

Het verzoekschrift strekt ertoe een decretale regeling te voorzien om in het Begeleid Individueel Studeren (BIS) opleidingen te organiseren op het niveau van het hoger onderwijs. Het enige alternatief, de open universiteit, is volgens de verzoeker te sterk gericht op Nederland en afgestemd op de universitair die een bijkomend diploma wil halen.

3. Bespreking

De heer *André Van Nieuwkerke*, waarnemend voorzitter, verwijst naar de brief van mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, met bijkomende uitleg over deze problematiek die de Commissie had opgevraagd.

Deze bijkomende informatie geeft een voorstelling van de activiteiten van BIS. Voor de toepassing van BIS voor het hoger onderwijs stelt de nota o.m. het volgende :

“De organisatie en het beheer van BIS is een zeer kapitaalsintensieve activiteit. Jaarlijks investeert de Vlaamse Gemeenschap zwaar in het onderhoud en vernieuwing van het cursusaanbod en de mentorenwerking.

Op geen tien jaar tijd is de voormalige dienst afstandsonderwijs omgevormd tot een performante service Begeleid Individueel Studeren. Na de her-

structurering bij BIS-klassiek en de start van BIS-online in deze korte periode wordt er in de eerste plaats geopteerd om deze modernisering te verankeren. Derhalve is het niet opportuun om vanuit deze dienst nu afstandsleren op niveau hoger onderwijs te ontwikkelen.

De huidige vernieuwingen en flexibilisering in het hoger onderwijs maken dat het hoger onderwijs in volle evolutie is. Diverse opleidingsverstrekkers in het hoger onderwijs ontwikkelen momenteel zelf projecten rond afstandsleren. Initiatieven vanuit de Vlaamse overheid die deze projecten zouden door kruisen of ermee zouden overlappen zijn zeker niet wenselijk.”

De *voorzitter* stelt voor dat de Commissie de nota van de minister onderschrijft en als besluit beschouwt bij het verzoekschrift. De nota wordt toegevoegd aan het verslag (bijlage).

De *leden* gaan akkoord met deze voorstellen.

4. Conclusie

De Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid, na kennis genomen te hebben van :

- het verzoekschrift van de heer de heer Eric Van As over het Begeleid Individueel Studeren ;
- het antwoord van mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, op de vraag van de Commissie naar bijkomende uitleg bij deze problematiek,

besluit dat :

- het niet opportuun is om vanuit de dienst BIS nu afstandsleren op niveau hoger onderwijs te ontwikkelen ;
- de nota van de minister door de Commissie wordt onderschreven en als besluit bij het verzoekschrift wordt beschouwd.

De verslaggevers,

Karlos CALLENS

Brigitte GROUWELS

De voorzitter,

Gilbert VANLEENHOVE

BIJLAGE

Bijlage

Antwoord van mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming op de vraag van de Commissie naar bijkomende informatie over het verzoekschrift van de heer de heer Eric Van As over het Begeleid Individueel Studeren

Voorstelling activiteit BIS

Situering

BIS is een overheidsdienst die wordt verzorgd door de afdeling Volwassenenonderwijs van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De doelstelling van BIS is het geven van cursussen aan de burgers in de vorm van afstandsonderwijs. Cursisten studeren op eigen tempo en krijgen elk een persoonlijke mentor toegewezen door BIS.

Oorspronkelijk (1965) werd deze dienst opgericht om twee prioritaire doelgroepen voor te bereiden op examens, namelijk ambtenaren voor bevorderings- en wervingsexamens en burgers voor de Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap (vroegere ‘middenjury’). Daarnaast was er een derde reeks cursussen, die zich richtte tot iedereen die uit persoonlijke interesse een cursus wilde volgen. Het is deze laatste doelgroep, de Vlaamse burgers die zichzelf verder willen ontplooien, die op dit moment de overgrote meerderheid vormt van de cursisten.

Eind jaren negentig startte een fundamentele herstructurering en modernisering van wat toen nog ‘Afstandsonderwijs’ heette. Enerzijds werden de administratieve (cursistenopvolging, mentorenbeheer) en logistieke (printing-on-demand) systemen vernieuwd. Anderzijds startte een diepgaande evaluatie en herwerking van het cursusaanbod, dat niet alleen geactualiseerd werd, maar op een nieuwe didactische leest geschoeid werd (constructivisme).

De nieuwe naam BIS werd aangenomen en er werd gestart met een beperkte marketingactiviteit (advertenties, plooifolders, affiches, ...). In mei 2000 werd een bescheiden inschrijvingsgeld voor de cursussen ingevoerd.

Het aantal inschrijvingen ging in eerste instantie tijdens de vernieuwingsoperatie steil de hoogte in, maar zakte na de invoering van inschrijvingsgeld terug tot het niveau van vóór de vernieuwing, d.w.z. jaarlijks een kleine 25.000 inschrijvingen. In 2003 kende het cursistenaantal terug een sterke stijging tot meer dan 29.000 inschrijvingen (waarvan 65-70% betalend¹).

Ook de integratie van de nieuwe technologieën in de cursussen kreeg veel aandacht. In september 2003 wordt het eigen leerplatform BIS Online gelanceerd met een aantal interactieve en multimediale e-learning cursussen. Ook voor de traditionele schriftelijke cursussen zal de communicatie met de mentor en het uitwisselen van huistaken via het internet kunnen verlopen.

Sinds de voorbereiding van het project BIS Online startte, werd er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de traditionele schriftelijke cursussen – intern BIS Klassiek genoemd – en de e-learning van BIS Online.

BIS klassiek

BIS Klassiek biedt een 90-tal schriftelijke cursussen aan, waarbij vooral de studiegebieden talen en informatica meest in trek zijn bij de cursisten. Meer informatie over het aanbod en over de werking van BIS kan u op de website www.bis.vlaanderen.be vinden.

¹ Om de statistische reeks vergelijkbaar te houden worden alle initiële inschrijvingen in rekening gebracht. Van dit aantal betaalt slecht 65-70% effectief het inschrijvingsgeld. De overige deel bestaat uit personen die na hun kennismakingspakket beslissen niet verder te gaan, en de vrijgestelde cursisten.

Een belangrijke vernieuwing in de loop van 2003 jaar is het ‘elektronische luik’ – het heen- en weersturen van huistaken via de website en het online consulteren van de studiegegevens door zowel cursisten als mentoren.

BIS Online

Naast het schriftelijk afstandsonderwijs, wordt sinds oktober 2003 ook een systeem van e-learning cursussen aangeboden, nl. BIS Online (www.bisonline.be).

BIS Online beschikt over een open, flexibel en schaalbaar leerplatform (Intralearn) dat voldoet aan de internationale standaarden (AICC, SCORM, e.d.). Dit betekent dat hierop alle cursusinhouden kunnen draaien die eveneens voldoen aan deze standaarden. In en rond het leerplatform is een volautomatisch beheerssysteem uitgewerkt voor de administratie van cursisten, mentoren en cursussen, voor rapportering, voor facturatie en verwerking van ontvangen betalingen, voor marketingmailings, enz.

De cursussen die BIS Online ontwikkelt zijn zeer interactief, multimediaal en op didactisch vlak eveneens van constructivistische aard. Er kunnen individuele leerpaden worden samengesteld en er is ondersteuning door een persoonlijke mentor.

BIS-opleidingen niveau Hoger Onderwijs

De organisatie en het beheer van BIS is een zeer kapitaalsintensieve activiteit. Jaarlijks investeert de Vlaamse Gemeenschap zwaar in het onderhoud en vernieuwing van het cursusaanbod en de mentorenwerking .

Op geen tien jaar tijd is de voormalige dienst afstandsonderwijs omgevormd tot een performante service Begeleid Individueel Studeren. Na de herstructurering bij BIS-klassiek en de start van BIS-online in deze korte periode wordt er in de eerste plaats geopteerd om deze modernisering te verankeren. Derhalve is het niet opportuun om vanuit deze dienst nu afstandsleren op niveau hoger onderwijs te ontwikkelen.

De huidige vernieuwingen en flexibilisering in het hoger onderwijs maken dat het hoger onderwijs in volle evolutie is. Diverse opleidingsverstrekkers in het hoger onderwijs ontwikkelen momenteel zelf projecten rond afstandsleren. Initiatieven vanuit de Vlaamse overheid die deze projecten zouden doorkruisen of ermee zouden overlappen zijn zeker niet wenselijk.